

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΕΠΑΛ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

A1. Ο εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Νερού (22 Μαρτίου) στοχεύει στην προβολή της σημασίας του υδάτινου στοιχείου, έστω και σε συμβολικό επίπεδο. Υπενθυμίζει ότι το νερό, ως βασικό συστατικό του ανθρώπινου σώματος είναι εξίσου σημαντικό με το οξυγόνο και το φως και δεν πρέπει να το υποτιμούμε. Τέλος, η καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας για το Νερό δηλώνει εμφατικά ότι το νερό είναι ένα αγαθό που χρειάζεται προστασία από τον συνειδητοποιημένο άνθρωπο, καθώς η λειψυδρία αποτελεί έναν απτό κίνδυνο για το άμεσο μέλλον, σε παγκόσμιο επίπεδο.

2^η δραστηριότητα

A2. Τίτλος → Για να μην πούμε το νερό ... νεράκι... / Ο συγκεκριμένος τίτλος – που παραπέμπει και σε γνωστή λαϊκή ρήση – εστιάζει στο συναίσθημα του δέκτη, με τρόπο χαριτωμένο, αλλά και ενδεικτικό των συνεπειών που μπορεί να έχει για τον άνθρωπο η έλλειψη του νερού (χρήση υποκοριστικού: «νεράκι»). Έτσι, χωρίς να τραγικοποιεί το πρόβλημα, περνάει το αναγκαίο μήνυμα στον δέκτη.

A3. Η χρήση του α' πληθυντικού προσώπου αποπνέει συλλογικότητα και ευαισθητοποιεί τους αναγνώστες, καθώς το πρόβλημα αφορά τους πάντες. Παράλληλα, ο συγγραφέας συμμετέχει στον γενικότερο προβληματισμό και καταδεικνύεται η ανάγκη για συλλογική δράση. Τέλος, το ύφος του κειμένου γίνεται άμεσο και οικείο.

A4. Παγκόσμια προτεραιότητα / Βασανισμένες γυναίκες / Έχουν εγκαταλείψει τα σπίτια τους / Χτυπούν τον κώδωνα / Ατμοσφαιρική ρύπανση / Να χειροτερεύσουν την κατάσταση

3^η δραστηριότητα

A5. Επικοινωνιακό πλαίσιο: Ομιλία στο μαθητικό κοινό

Χρήση: Για να διατηρηθεί το επικοινωνιακό ύφος κρίνεται αναγκαίο, εκτός από το γ' (ενικό και πληθυντικό) πρόσωπο, ο ομιλητής να χρησιμοποιήσει α' ενικό και πληθυντικό, αλλά και β' πληθυντικό με αποστροφές προς το ακροατήριο ή τον αποδέκτη του λόγου

Πομπός: Μαθητής- Μαθήτρια

Προσφώνηση: Αγαπητοί συμμαθητές και αγαπητές συμμαθήτριες,

Πρόλογος: Αφόρμηση: Το άρθρο που αναφέρεται στην Παγκόσμια Ημέρα του Νερού και αναδεικνύει την πολυτιμότητα του υδάτινου στοιχείου, αλλά και τον κίνδυνο για τη λειψυδρία – Αναγκαιότητα προστασίας- Αναφορά σε τρόπους (σύνδεση με το ζητούμενο)

Κύριο μέρος

Ζητούμενο: Τρόποι προστασίας του υδάτινου στοιχείου από τους νέους

Ατομική και συλλογική ευθύνη για τη συνειδητοποίηση της κατάστασης και την ενεργό δράση τους.

- Συνετή χρήση του νερού στις καθημερινές συνήθειες, αποφυγή κατασπατάλησης του νερού π.χ. μη άσκοπη χρήση στην προσωπική υγιεινή, μη ανεξέλεγκτη ροή της βρύσης στις απλές δραστηριότητες.

- Εναλλακτικοί τρόποι χρήσης του νερού, όπως συλλογή νερού από κλιματιστικές μονάδες και αξιοποίηση σε δευτερεύουσες χρήσεις, όπως πότισμα φυτών κ.λπ..
- Διοργάνωση ημερίδων και σεμιναρίων, ως μια πρωτοβουλία της μαθητικής κοινότητας με στόχο την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση για την ποιοτική χρήση του νερού στην καθημερινή ζωή.
- Συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις, όπως ο καθαρισμός των παραλιών, ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος ρύπανσης των θαλάσσιων υδάτων- ακτιβισμός.
- Μη ρίψη πλαστικών σε θάλασσες και ακτές, ως έμπρακτης απόδειξη της ατομικής ευθύνης των πολιτών.
- Διαμαρτυρία (έγγραφες καταγγελίες- συμμετοχή σε διαδηλώσεις) εναντίον των βιομηχανικών μονάδων που μολύνουν με τις ενέργειές τους τούς υδάτινους πόρους.

Επίλογος: Ανακεφαλαιωτικός- Προτρεπτικός

Ας αναλογιστούμε εμείς οι νέοι τις ευθύνες μας απέναντι στην προστασία ενός από τα πολυτιμότερα αγαθά, του νερού, που είναι πηγή και σύμβολο της ζωής

Αποφώνηση

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε

Β. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

B1. Ο Μαρκοβάλντο, προσπαθώντας να προσφέρει υγιεινή τροφή στην οικογένειά του, αναζητά έναν κατάλληλο τόπο για ψάρεμα. Καθημερινά, λοιπόν, εξερευνά το ποτάμι, μέχρι που εντοπίζει το ιδανικό, όπως νόμιζε, μέρος. Μάλιστα, δανείζεται από φίλους τον πλήρη εξοπλισμό για τη νέα του δραστηριότητα. Τελικά, ενώ έκανε καλή ψαριά, απογοητεύεται όταν, μετά την παρέμβαση του αγροφύλακα, συνειδητοποιεί ότι το ποτάμι και οι πέστροφές του είχαν δηλητηριαστεί από το κοντινό εργοστάσιο χρωμάτων.

2^η δραστηριότητα

B2.α) Περιγραφή → 2^η παράγραφος: «Έπαιρνε τα μονοπάτια ... που θύμιζε λίμνη στα βουνά».

Διάλογος → « - Έι, εσείς! – σε μια καμπή της όχθης, ... Πέταξέ τα αμέσως, αλλιώς θα σου τα κατάσχω!».

Μονόλογος → 1^η παράγραφος: «Πρέπει να βρω ένα μέρος... Εκεί θα ρίξω την πετονιά μου».

β) Παρομοίωση → «... σαν μια μικρή ήσυχη λεκάνη- ...»: Με τη χρήση της παρομοίωσης αισθητοποιείται η γαλήνη της περιοχής και το χωρίο αποκτά ζωντάνια και παραστατικότητα, ενώ, παράλληλα, το συγκεκριμένο νόημα γίνεται πιο κατανοητό.

3^η δραστηριότητα

B3. Η περιπέτεια του Μαρκοβάλντο μού προκαλεί έντονες σκέψεις και συναισθήματα. Κατ'αρχάς, η αναζήτηση του τόπου ψαρέματος επικυρώνει την αγάπη για την οικογένειά του, γεγονός που τον καθιστά άξιο θαυμασμού. Σκέφτομαι ότι πασχίζει με κάθε τρόπο για την εξασφάλιση των απαραίτητων αγαθών για την επιβίωση. Παράλληλα, με συγκινεί ο ενθουσιασμός του, όταν βρίσκει τον ιδανικό, κατά τη γνώμη του, τόπο, αλλά μου δημιουργεί αμηχανία η εγωιστική απόκρυψη του τόπου αυτού από τους φίλους του, από τους οποίους κατόρθωσε, με πονηρό τρόπο, να πάρει τον εξοπλισμό. Επίσης, με αφορμή το κείμενο, προβληματίζομαι πολύ για την κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει το περιβάλλον, εξαιτίας της εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων από ασυνείδητους κερδοσκόπους. Η απογοήτευση, μάλιστα, του ήρωα από τη μόλυνση που είχε υποστεί το ποτάμι και οι πέστροφες, με στενοχωρεί και ανησυχώ για τη διατάραξη της οικολογικής ισορροπίας.